

LIETUVOS MIGRACIJOS POLITIKOS ĮGYVENDINIMO 2025 M. ATASKAITA

Vadovaudamasi Lietuvos migracijos politikos gairėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. sausio 22 d. nutarimu Nr. 79 „Dėl Lietuvos migracijos politikos gairių patvirtinimo“ (redakcija, galiojusi iki 2026 m. balandžio 9 d.), Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM), išanalizavusi migracijos procesų stebėsenos kriterijų¹ duomenis ir kitą iš atsakingų institucijų ir įstaigų gautą informaciją, parengė 2025 m. Lietuvos migracijos politikos įgyvendinimo ataskaitą (toliau – ataskaita).

Duomenis ir kitą informaciją, reikalingą ataskaitai parengti, pateikė:

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – SADM);

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija;

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija (toliau – URM);

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija;

Valstybės duomenų agentūra (toliau – VDA),

Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba);

Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos;

Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos;

Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VSAT);

Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos;

Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuras (toliau – IOM Lietuva).

Ataskaitos 1 priede pateikiama 2025 m. vykdytos veiklos (vykdytų priemonių) Lietuvos migracijos politikos gairėse numatytoms pagrindinėms migracijos politikos kryptims įgyvendinti apžvalga, migracijos srautų pokyčiai ir tendencijos.

Ataskaitos 2 priede pateikiama Migracijos procesų stebėsenos kriterijų duomenų analizė.

Išankstiniais VDA duomenimis, 2026 m. pradžioje **nuolatinių gyventojų skaičius Lietuvoje – 2 886,9 tūkst.** – mažesnis nei 2025 m. pradžioje (2 890,7 tūkst.). Nepaisant to, kad į Lietuvą atvyko daugiau asmenų, negu išvyko (atvyko 44,7 tūkst., išvyko 28,5 tūkst.), bendras gyventojų skaičius mažėjo dėl neigiamos natūralios gyventojų kaitos (gimusių ir mirusių asmenų santykio). Neto tarptautinė migracija 2025 m. (+16 165) buvo mažesnė nei 2024 m. (+23 099) – iš esmės tai nulėmė mažesnis atvykusių užsieniečių skaičius.

Kasmet didėjęs **Lietuvoje gyvenančių užsieniečių skaičius** 2025 m. pradžioje **stabilizavosi** ir 2025 m. pabaigoje liko iš esmės toks pats – 217 tūkst., t. y. **užsieniečiai sudarė 7,5 proc. bendro gyventojų skaičiaus**. Esminių pokyčių užsieniečių struktūroje pagal pilietybę 2025 m. neįvyko ir toliau **didžiausią užsieniečių dalį sudarė Ukrainos piliečiai** (79,8 tūkst.), dauguma jų Lietuvoje gyvena laikinosios apsaugos pagrindu (51,5 tūkst.), taip pat Baltarusijos (50,2 tūkst.) ir Rusijos (13,7 tūkst.) piliečiai.

Nors Lietuvoje vis dar išlieka teigiama migracija – daugiau žmonių atvyksta nei išvyksta, tačiau šis procesas sulėtėjo.

1. Emigracijos ir grįžtamosios migracijos sritis

Priemonės, skirtos emigracijai mažinti, grįžtamajai migracijai skatinti ir ryšiams su išvykusiais asmenimis palaikyti:

¹ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2020 m. rugpjūčio 17 d. įsakymas Nr. 1V-797 „Dėl migracijos procesų stebėsenos kriterijų sąrašo patvirtinimo“

- ✓ *įgyvendinamos* Lietuvos diasporos politikos strateginių gairių „Globali Lietuva“ 2022–2030 m. veiksmų plane nustatytos grįžtamosios migracijos politikos priemonės, į kurių įgyvendinimą 2025 m. įsitraukė 35 valstybės institucijos ir 60 savivaldybių, kurios bendrai įgyvendino 202 veiksmus;
- ✓ *tęsė veiklą* konsultacijų centras „Grįžtu LT“, tinklalapyje www.griztu.lt telefonu, elektroniniu paštu ir internetinio pokalbio būdu teikiantis informaciją grįžtantiems, atvykstantiems ar svarstantiems apie grįžimą į Lietuvą;
- ✓ *įsteigta* nauja bendradarbiavimo platforma Lietuvos savivaldybių asociacijoje – Ryšių su diaspora komitetas, kuris skatins savivaldybes aktyviau įsitraukti į diasporos politikos įgyvendinimą bei stiprinti ryšius su partneriais – URM, Užimtumo tarnyba ir Pasaulio lietuvių bendruomene;
- ✓ *atnaujinta* Lietuvos diasporos jaunimui skirta Stažuočių ir stipendijų duomenų bazė Lietuvos diasporos jaunimui (*Globali Lietuva*), kurioje siūloma daugiau kaip 205 galimybės 60 valstybės institucijų, įstaigų, taip pat ir Lietuvos savivaldybėse bei joms pavaldžiose įstaigose, Lietuvoje;
- ✓ *stiprinama* veikla komunikacijos srityje, didinamas sekėjų skaičius socialinių tinklų paskyrose, skirtose diasporos auditorijai grįžimo į Lietuvą tematika;
- ✓ *parengtas ir viešinamas* vasaros stovyklų diasporos vaikams ir jaunimui Lietuvoje sąrašas;
- ✓ sudarytos sąlygos užsienio aukštosiose mokyklose studijuojantiems lietuviams atlikti praktiką URM ir diplomatinėse atstovybėse;
- ✓ *tęsiamas* „Knygų starto“ projektas – perduoti ankstyvojo skaitymo lauknešėliai, skirti užsienyje gimusiems Lietuvos piliečiams;
- ✓ *išplėstas* grįžtamosios migracijos skatinimo iniciatyvos „Gal į Lietuvą?“ partnerių tinklas, daugėjo renginių, vykusių lietuvių jaunimo bendruomenėse užsienyje ir skirtų pritraukti jaunuosius talentus grįžti ir dirbti Lietuvoje;
- ✓ *pristatytos* Lietuvos darbo rinkos tendencijos, Užimtumo tarnybos paslaugos ir karjeros galimybės informacinių technologijų, biotechnologijų, inžinerijos, pramonės, gynybos ir saugumo bei lazerių gamybos srityse buvo pristatytos Jungtinėje Karalystėje, Vokietijoje, Italijoje, Švedijoje, Norvegijoje, Nyderlanduose, Danijoje ir Islandijoje gyvenančioms lietuvių bendruomenėms ir šiose šalyse vykusiuose lietuvių diasporos renginiuose;
- ✓ *pristatytas* ir anglų kalba Užimtumo tarnybos skaitmeninis įrankis „Lietuvos regionų žemėlapis“, įdiegta turimų einamųjų metų duomenų atvaizdavimo funkcija;
- ✓ *tęsiamas* vienkartinį išmokų grįžusiems aukštos kvalifikacijos specialistams administravimas ir iniciatyva „Diasporai draugiškas darbdavys“;
- ✓ *tęsiama* parama užsienio lietuviams, atvykstantiems į Lietuvą studijuoti aukštosiose mokyklose;
- ✓ *skirtos* Lietuvos valstybės biudžeto lėšos 124 lituanistinėms mokykloms;
- ✓ *sukurtos* skaitmeninės mokymo priemonės pagal lituanistinio švietimo integruotą programą 2–10 klasėms;
- ✓ *tęsiamas* lietuvių kalbos testavimo pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis sistemos kūrimas;
- ✓ *organizuoti* lituanistinio švietimo vykdytojų kvalifikacijos tobulinimo renginiai.

2025 m. iš Lietuvos išvyko **28 540** gyventojų, t. y. beveik tiek pat, kaip ir 2024 m. (28 705). Daugiausiai gyventojų išvyko į Baltarusiją (6 434). Reikšmingai **sumažėjo išvykusių į Ukrainą skaičius** – 2 686 (2024 m. – 5 224) ir padaugėjo išvykusių į Baltarusiją – 6 436 (2024 m. – 5 964). Į **Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybes išvykusių** asmenų skaičius – **5 540** – išlieka panašus, kaip ir 2024 m. (5 228). Nors vykdant migracijos procesų stebėseną nėra renkami duomenys, dėl kokių priežasčių nuolatiniai gyventojai išvyksta iš Lietuvos, tačiau kitų stebėsenos rodiklių duomenys leidžia daryti prielaidą, kad didelė dalis Lietuvoje gyvenančių ir iš Lietuvos išvykstančių užsieniečių, tikėtina, grįžta į savo kilmės valstybę, o Lietuvos Respublikos piliečiai išvyksta į kitas ES valstybes studijuoti, tobulinti kvalifikacijos ir (ar) vystyti karjeros galimybių. **Emigracijos intensyvumas išlieka stabilus**, vidutinio lygio – 9,9 (1 tūkst. gyventojų).

2025 m. iš Lietuvos išvyko **9 669** Lietuvos Respublikos piliečiai, t. y. beveik tiek pat, kaip ir 2024 m. (9 457), tai vis dar gerokai mažiau, negu jų sugrįžo – **18 155** (2024 m. – 18 987). Šie

duomenys leidžia daryti prielaidą, kad **tiek išvykusių, tiek sugrįžusių Lietuvos Respublikos piliečių skaičiai stabilizavosi**. Tarp sugrįžtančiųjų daugėja 65 m. ir vyresnių Lietuvos Respublikos piliečių.

Išvykusių ir grįžtančių Lietuvos Respublikos piliečių skaičiai turėtų būti ir toliau stebimi bei vertinami siekiant nustatyti, kokios priežastys tai lemia, ir nuolat koreguoti į grįžtamosios migracijos skatinimą nukreiptas priemones ar ieškoti naujų proveržio galimybių.

Lietuvos diasporos politikos strateginės gairės „Globali Lietuva“ 2022–2030 m. ir Strateginių gairių „Globali Lietuva“ įgyvendinimo veiksmų planas ir toliau turėtų būti strateginiai dokumentai, užtikrinantys ryšio tarp valstybės ir diasporos stiprinimą ir plėtrą, dialogą bei partnerystę.

Lietuvos migracijos politikos gairėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. sausio 22 d. nutarimu Nr. 79 „Dėl Lietuvos migracijos politikos gairių patvirtinimo“ (aktuali redakcija, įsigaliojusi 2026 m. balandžio 10 d.), nustatyta, kad URM yra atsakinga už diasporos grįžimo ir atvykimo į Lietuvą gyventi, studijuoti, dirbti ar kitokio įsitraukimo kuriant gerovę Lietuvoje skatinimo priemonių koordinavimą ir įgyvendinimą, stebi grįžtamosios migracijos statistiką ir tendencijas Lietuvoje.

2. Imigracijos sritis

2025 m. reikšmingiausios priemonės imigracijos srityje:

- ✓ patvirtinta bendra metinė 24 830 užsieniečių kvota taikoma naujai atvykstantiems dirbti į Lietuvą užsieniečiams;
- ✓ taikytos prašymų išduoti leidimą laikinai gyventi, teikiamų per Išorės paslaugų teikėjo padalinius užsienyje (IPT), apimčių reguliavimo priemonės;
- ✓ pratęstas Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo galiojimas iki 2026 m. gegužės 2 d., nuo 2025 m. gegužės 3 d. Rusijos piliečiams *nustatytas naujas* leidimo laikinai gyventi panaikinimo pagrindas – kai per pastaruosius 3 kalendorinius mėnesius daugiau kaip kartą vyko į Rusijos Federaciją ar Baltarusijos Respubliką;
- ✓ vykdomos tęstinės veiklos, nukreiptos į aukštos kvalifikacijos specialistų pritraukimą ir išlaikymą, užsieniečių profesinės patirties prilyginimo aukštojo mokslo kvalifikacijai vertinimą;
- ✓ sustiprinta užsieniečių studentų kontrolė;
- ✓ parengti Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ ir kitų įstatymų pakeitimo projektai, perkeltantys Vieno leidimo direktyvos² nuostatas, numatančias naujas užsieniečių, kuriems išduodamas leidimas laikinai gyventi Lietuvoje darbo pagrindu, teises, sprendžiantys kitas praktikoje iškilančias problemas, griežtinantys nuostatas, susijusias su imigracijos darbo ir studijų pagrindu procedūromis;
- ✓ tęsiamos veiklos tobulinant informacinių sistemų sąveiką ir duomenų mainų sritį.

2025 m. sausio 1 d. **įsigaliojusios sugriežtintos imigracijos procedūros ir patvirtinta bendra metinė užsieniečių kvota** — 24 830 naujai atvykstančių dirbti į Lietuvą užsieniečių lėmė, kad 2025 m. į Lietuvą atvyko **26,5 tūkst.** užsieniečių, t. y. reikšmingai mažiau, nei 2024 m. (32,8 tūkst.).

Įvertinus tai, kad, nors 2025 m. užsieniečių atvyko mažiau, tačiau bendras Lietuvoje gyvenančių užsieniečių skaičius nemažėjo, galima daryti prielaidą, kad užsieniečiai tapo „sėslesni“, t. y. vis dažniau užsieniečiai, kurie į Lietuvą atvyko gyventi iki 2025 m., joje ir pasilieka, **sumažėjo užsieniečių darbuotojų kaita** – tai liudija ir didėjantis keičiamų leidimų laikinai gyventi Lietuvoje Respublikoje (toliau – leidimas laikinai gyventi) skaičius.

² 2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1233 dėl vienos prašymų išduoti vieną leidimą trečiųjų valstybių piliečiams gyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje teikimo procedūros ir dėl valstybėje narėje teisėtai gyvenančių trečiųjų valstybių darbuotojų bendrų teisių

Kaip ir kasmet, **daugiausia užsieniečių į Lietuvą atvyko darbo pagrindu** – jiems išduoti 28 265 leidimai laikinai gyventi; galiojančius leidimus laikinai gyventi, išduotus darbo pagrindu, 2025 m. pabaigoje turėjo beveik 100 tūkst. užsieniečių (daugiausiai – Baltarusijos (35 335), Ukrainos (21 047) ir Uzbekistano (10 352) piliečiai), tačiau tai mažiau, nei 2024 m., be to, užsieniečiai rečiau keitė darbdavį, **tai leidžia daryti išvadą, kad keletą pastarųjų metų nuosekliai didėjęs atvykstančių darbo pagrindu užsieniečių srautas 2025 m. nustojo augti ir netgi sumažėjo, o užsieniečių įsidarbinimas tapo tvaresnis.**

Užsieniečiams, ketinantiems dirbti **aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą**, 2025 m. **išduotų leidimų laikinai gyventi** (ES mėlynųjų kortelių) skaičius (575) yra mažiausias per pastaruosius 5 metus. 2026 m. sausio 1 d. duomenimis, **galiojančius leidimus laikinai gyventi šiuo pagrindu turėjo 5 144 užsieniečiai**, tai **mažesnis skaičius**, nei 2025 m. sausio 1 d. (5 823). Mažėjantis užsieniečių, besikreipiančių dėl ES mėlynosios kortelės išdavimo, skaičius rodo, kad ES mėlynosios kortelės išdavimo skaičiaus augimas buvo labiau susijęs su laikinomis aplinkybėmis – 2021 m. prasidėjusiu verslo perkėlimu iš Baltarusijos Respublikos į Lietuvą. Pasibaigus šiam procesui, leidimų laikinai gyventi užsieniečiams, ketinantiems dirbti **aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą**, išduota panašiai kaip ir 2020 m. (289).

Nors užsieniečiams, ketinantiems dirbti aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą, imigracijos taisyklės yra palankesnės, o pateikę prašymą išduoti leidimą laikinai gyventi (ES mėlynąją kortelę), užsieniečiai gali pradėti dirbti iš karto, visgi atvykstančiųjų dirbti aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą, palyginti su atvykstančiaisiais kitais darbo pagrindais, nėra daug. Tai leidžia daryti išvadą, kad vien palankesni migracijos procesai nėra pakankama priemonė tarptautinėje talentų pritraukimo politikoje. Sprendimą atvykti gali lemti ir darbo užmokestis, karjeros galimybės, tarptautinės aplinkos patrauklumas, šeimos integracijos sąlygos, gyvenimo kokybė bei valstybės aktyvumas pritraukiant talentus.

Išduotų **leidimų dirbti sezoninį darbą skaičius 2025 m. padvigubėjo** – išduota 1 813 leidimų, ir tai didžiausias leidimų dirbti skaičius per pastaruosius 5 metus. Daugiausiai leidimų dirbti sezoninį darbą išduota Uzbekistano, Tadžikistano, Kirgizijos ir Azerbaidžano piliečiams. Augantis leidimų dirbti skaičius rodo, kad **darbdaviai aktyviai ieško darbuotojų užsieniečių darbų ar paslaugų piko sezonais, taip pat užsieniečių darbuotojų, kuriems nebūtų taikoma kvota, o užsieniečiai renkasi atvykti į Lietuvą ir laikino darbo tikslu.**

2026 m. sausio 1 d. **10 555 užsieniečiai turėjo galiojančius studijų pagrindu išduotus leidimus laikinai gyventi**. Daugiausia studentų 2025 m. atvyko iš Pakistano, Indijos ir Bangladešo. Studentų iš Bangladešo skaičius per metus padvigubėjo, iš Pakistano – išaugo 1,5 karto. Įvertinus pastarųjų poros metų per metus studijų pagrindu išduodamų ir keičiamų leidimų laikinai gyventi santykį – kelis kartus daugiau išduodama leidimų laikinai gyventi nei jų pakeičiama, galima daryti prielaidą, kad dalis užsieniečių studijų nebaigia, todėl **galima įžvelgti piktnaudžiavimo studijomis riziką**, kai studijomis Lietuvoje prisidengiama turint **tikslą apgaule patekti į Šengeno erdvę arba užsiimti ekonomine veikla Lietuvoje**. Augantis užsieniečių, turinčių leidimą laikinai gyventi studijų pagrindu, skaičius ir 2025 m. vykdyta aktyvi Migracijos departamento veikla užsieniečių studentų kontrolės srityje lėmė sąlyginai didelį studijų pagrindu išduotų leidimų laikinai gyventi panaikinimo mastą (2025 m. panaikinti 1 364 leidimai laikinai gyventi).

Didelę reikšmę imigracijos srautams turi galimybė užsieniečiui prašymą išduoti leidimą laikinai gyventi pateikti neatvykus į Lietuvą – per išorės paslaugų teikėją užsienyje (IPT). Vidaus reikalų ministras nustato ir keičia užsienio valstybių, kuriose užsienietis gali pateikti prašymą išduoti leidimą laikinai gyventi per IPT, sąrašą. Šis sąrašas 2025 m. buvo koreguotas 2 kartus ir tai lėmė, kad 2025 m. per IPT pateiktų prašymų išduoti leidimą laikinai gyventi skaičius sumažėjo iki 19 104 (2024 m. – 24 821), be to, keitėsi užsieniečių, pateikusių tokius prašymus, profilis pagal pilietybę – 2025 m. daugiausia prašymų pateikė Filipinų ir Turkijos piliečiai (2024 m. – Uzbekistano ir Kazachstano piliečiai).

2025 m. panaikintas 28 961 leidimas laikinai gyventi. **Dažniausia leidimų laikinai gyventi panaikinimo priežastis – su užsieniečiu nutraukta darbo sutartis.** Dėl šios priežasties panaikinta 17 186 leidimų laikinai gyventi ir tai reikšmingai daugiau nei 2024 m. (11 467). **Išlieka sąlyginai**

aukštas panaikintų leidimų laikinai gyventi dėl su užsieniečiu nesudarytų darbo sutarčių skaičius – 4 036 atvejai. Šie duomenys leidžia daryti prielaidas, kad pakankamai dažnai neatitinka darbdavių ir darbuotojų užsieniečių lūkesčiai. Dėl užsieniečio keliamos grėsmės valstybės saugumui panaikinti 223 leidimai laikinai gyventi, dėl grėsmės viešajai tvarkai – 17, 149 leidimai laikinai gyventi panaikinti Lietuvos Respublikos ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatyme nustatytu pagrindu – kai Rusijos pilietis per pastaruosius 3 kalendorinius mėnesius daugiau kaip kartą vyko į Rusijos Federaciją ar Baltarusijos Respubliką (nuostata įsigaliojo 2025 m. gegužės 3 d.).

Migracijos procesų stebėsenos kriterijų migracijos srityje 2025 m. reikšmės leidžia daryti išvadą, kad imigracijos srautai Lietuvoje stabilizavosi ir rodo tendenciją mažėti, užsieniečiai įdarbinami tvariau, institucijų priimti sprendimai rodo pakankamai aukštą imigracijos kontrolės lygį, tačiau imigracija, ypač studijų ir darbo pagrindu, ir toliau reikalauja didesnio kompetentingų institucijų dėmesio ir piktnaudžiavimus užkardančių priemonių. Praktika parodė, kad prašymų išduoti leidimą laikinai gyventi srautų valdymas ir kvotos mechanizmas yra veiksmingos priemonės, padedančios siekti darnios imigracijos, o glaudžia tarpinstitucine sąveika grįsta užsieniečių kontrolė mažina piktnaudžiavimo imigracijos procedūromis prielaidas ir su imigracija siejamas grėsmes, todėl būtina tai plėtoti ateityje.

Siekiant pritraukti į Lietuvą daugiau aukštos kvalifikacijos specialistų, būtina ir toliau didinti Lietuvos matomumą aukštos kvalifikacijos specialistams, vykdyti kryptingas talentų pritraukimo priemones, aktyviau pristatyti Lietuvą kaip technologijų, gyvybės mokslų ir inžinerijos centrą, skatinti tarptautinių įmonių kūrimąsi, skatinti aukštą pridėtinę vertę kuriančių sektorių plėtrą, gerinti atvykstančių specialistų integracijos sąlygas, reguliariai vertinti, kokių kompetencijų specialistų trūksta Lietuvos darbo rinkoje, užtikrinti koordinuotą institucijų veiklą migracijos, ekonomikos ir švietimo srityse.

3. Prieglobsčio (tarptautinės apsaugos) sritis. Laikinoji apsauga

2025 m. priemonės prieglobsčio srityje:
✓ vyko intensyvus pasiregimas 2024 m. priimtam ES migracijos ir prieglobsčio paktui (toliau – Paktas) įgyvendinti nuo 2026 m. birželio 12 d.; ✓ pradėjo veikti nauja prieglobsčio prašytojų ir laikinosios apsaugos gavėjų priėmimo ir apgyvendinimo sistema (nuo 2025 m. sausio 1 d. veiklą pradėjo Priėmimo ir integracijos agentūra (PIIA); ✓ tęsiamos užsieniečių priėmimo ir apgyvendinimo infrastruktūros gerinimo ir paslaugų prieglobsčio prašytojams tobulinimo veiklos, priėmimo sąlygų bei prieglobsčio procedūrų stebėseną; ✓ pratęsta laikinoji apsauga Ukrainos karo pabėgėliams iki 2027 m. kovo 4 d. ✓ įsigaliojo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 1688 „Dėl Valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų nustatymo ir jų taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimas, kuriuo nustatoma, kad užsieniečiams, kuriems yra suteikta laikinoji apsauga Lietuvoje, įdarbinti ir (ar) dirbti savarankiškai valstybinės kalbos mokėjimo kategorijos netaikomos. ✓ užtikrinant Lietuvos Respublikos solidarumą su kitomis ES valstybėmis narėmis, pasirinkta taikyti šias solidarumo formas: 50 procentų Lietuvos Respublikos nustatyto asmenų perkėlimo skaičiui ir 50 procentų Lietuvos Respublikos nustatyto finansinio įnašo dydžiui; ✓ patvirtintas ES solidarumo rezervas 2026 metams, Lietuvai nustatyta – perkelti 58 asmenis ir įnešti į rezervą 1,14 mln. EUR, o pati Lietuva priskirta prie migracijos spaudimo riziką patiriančių ES valstybių narių grupės. ✓

2025 m. prašymų suteikti prieglobstį skaičius išliko panašus kaip 2024 m. – pateiktas 381 (2024 m. – 362) prašymas, iš jų 191 prašymas pateiktas VSAT pareigūnams. **Daugiausiai prašymų,**

kaip ir keletą pastarųjų metų, **pateikė Baltarusijos piliečiai** (83), tačiau reikšmingai mažiau nei 2024 m. (140). Reikšmingai padidėjo Somalio piliečių pateiktų prašymų suteikti prieglobstį – 46 (2024 m. – 2). 2025 m. prieglobsčio paprašė 30 nelydimų nepilnamečių užsieniečių (2024 m. tokių prašymų nebuvo), absoliuti dauguma jų – Somalio piliečiai. Kaip ir 2024 m., iš kitų valstybių į Lietuvos Respubliką perkeltų prieglobsčio prašytojų nebuvo.

2025 m. 149 užsieniečiams suteiktas pabėgėlio statusas (2024 m. – 178), daugiausia Baltarusijos (104) ir Rusijos (25) piliečiams, 4 užsieniečiams – papildoma apsauga (2024 m. – 12). 2025 m. VRM toliau intensyviai koordinavo pasiregimą 2024 m. priimtam Paktui, įsigaliosiančiam 2026 m. birželio 12 d., įgyvendinti. Remiantis Pakto Nacionaliniu įgyvendinimo planu buvo pradėti rengti Pakto įgyvendinimui skirti nacionaliniai teisės aktų pakeitimai; derinami infrastruktūros ir procedūrų pokyčiai ir jų finansavimas; 2025 m. balandžio 11 d. buvo parengtas ir ES prieglobsčio agentūrai pateiktas Nenumatytų atvejų planas; 2025 m. liepos 24 d. parengta Nacionalinė migracijos ir prieglobsčio valdymo strategija, kuri tapo bendros ES migracijos ir prieglobsčio strategijos dalimi.

Pakto įgyvendinimo finansavimui per ES fondus – Prieglobsčio, migracijos ir integracijos (toliau – PMIF) ir Sienų valdymo ir vizų finansinės paramos (toliau – SVVP), papildomai Lietuvai 2025–2029 m. skirta daugiau kaip 70 mln. EUR (įskaitant 10 proc. bendrąjį finansavimą iš nacionalinio biudžeto, per PMIF – 33,37 mln., per SVVP – 44,517 mln. EUR.). Įgyvendinant Pakte nustatytas solidarumo nuostatas Europos Komisija kasmet pateikia pasiūlymą dėl Tarybos įgyvendinimo akto, kuriuo įsteigiamas metinis solidarumo rezervas, jame nurodomas bendras metinis reikalingų perkelti asmenų skaičius ir finansiniai įnašai į metinį solidarumo rezervą ES lygmeniu. Komisijos pasiūlyme taip pat nustatoma kiekvienos ES valstybės narės privaloma atsakomybės dalis.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2025 m. gruodžio 3 d. priėmė nutarimą Nr. 853 „Dėl Lietuvos Respublikos solidarumo įnašo 2026 metų Europos Sąjungos metiniam solidarumo rezervui sukurti“, kuriuo nustatė, kad solidarumo įnašas ES metiniam solidarumo rezervui, taikomam nuo 2026 m. birželio 12 d., sukurti yra 50 procentų Lietuvos Respublikai nustatyto asmenų perkėlimo skaičiaus ir 50 procentų Lietuvos Respublikai nustatyto finansinio įnašo dydžio. 2025 m. gruodžio 19 d. ES Taryba patvirtino įgyvendinimo aktą dėl solidarumo rezervo 2026 metams. Įgyvendinimo akte Lietuvai nustatyta nuo Pakto įsigaliojimo iki 2026 m. pabaigos perkelti 58 asmenis iš spaudimą patiriančių ES valstybių narių ir iki 2027 m. I ketv. pabaigos įnešti į rezervą **1,14 mln. EUR**.

Nuo 2025 m. sausio 1 d. **ėmė veikti pertvarkyta užsieniečių priėmimo ir apgyvendinimo sistema**, t. y. veiklą pradėjo Priėmimo ir integracijos agentūra (PIIA), įkurta pertvarkius Pabėgėlių priėmimo centrą, iš VSAT perėmusi prieglobsčio prašytojų ir neteisėtai Lietuvoje esančių užsieniečių apgyvendinimo (išskyrus sulaikytus asmenis) ir priėmimo sąlygų užtikrinimo funkcijas. 2025 m. PIIA laikino apgyvendinimo vietose apgyvendino 1840 užsieniečių, kuriems kartu su partnerėmis nevyriausybėmis organizacijomis teikė socialinę, humanitarinę, psichologinę, valstybės garantuojamą teisinę ir kt. pagalbą, vertimo žodžiu ir raštu paslaugas.

Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2025/1460 **pratęsta iki 2027 m. kovo 4 d.** įgyvendinimo sprendimu (ES) 2022/382 nustatyta **laikinoji apsauga Ukrainos karo pabėgėliams**, remiantis šiuo sprendimu atitinkamą nutarimą priėmė ir Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Įsigaliojus laikinosios apsaugos pratęsimui, **leidimai laikinai gyventi išduodami ir keičiami laikinosios apsaugos pagrindu, laikotarpiui iki 2027 m. kovo 4 d.**

Per 2025 m. laikinosios apsaugos pagrindu išduota 12 550 ir pakeistas 41 944 leidimas laikinai gyventi, **metų pabaigoje galiojančius leidimus laikinai gyventi, išduotus laikinosios apsaugos pagrindu, turėjo 54,4 tūkst. užsieniečių** (2024 m. pabaigoje – 48 tūkst., 2023 m. pabaigoje – 52,3 tūkst.).

2025 m. laikinosios apsaugos gavėjų skaičius Lietuvoje išliko stabilus, reikšmingo užsieniečių perėjimo iš laikinosios apsaugos į kitus statusus (darbo, studijų, šeimos susijungimo ar kt.) nestebima.

Nors prieglobsčio prašytojų srautas 2025 m. nedidėjo, bet prieglobsčio prašytojų struktūrą reikšmingai keitė mažėjantis prieglobsčio prašytojų Baltarusijos piliečių skaičius ir didėjantis

prieglobsčio prašytojų iš Somalio (ypač nelydimų nepilnamečių) skaičius, tam įtakos turėjo didėjantys neteisėtos antrinės migracijos srautai iš Latvijos.

4. Užsieniečių integracijos sritis

2025 m. vykdytos priemonės integracijos srityje:

- ✓ *pradėjo veiklą* užsieniečių priėmimą ir integraciją koordinuojanti Priėmimo ir integracijos agentūra (PIIA);
- ✓ *patvirtinta* Psichikos sveikatos stiprinimo ir psichosocialinės paramos pabėgėliams programa, paremta Skandinavijos šalių geraja praktika;
- ✓ *pradėti vykdyti* bandomieji integracijos sistemą kuriantys projektai, 16 savivaldybių, kuriose gyvena 65 proc. Lietuvoje esančių užsieniečių, įdarbinti užsienio kilmės Lietuvos gyventojų integracijos koordinatoriai;
- ✓ *pagerintas* informacijos prieinamumas interneto platformoje *MICenter.lt*, kurioje vieno langelio principu, trimis kalbomis teikiamos nemokamos konsultacijos ir informacija socialiniais, teisiniais, sveikatos ir darbo klausimais;
- ✓ *plėtojamos* veiklos pagal Šveicarijos ir Lietuvos bendradarbiavimo programą integraciją skatinančių projektų srityje;
- ✓ *parengta* ir Europos komisijai *pateikta derinti* finansavimo schema, kuri leistų įgyvendinti kalbos mokymo projektą supaprastintu išlaidų apmokėjimo būdu, atsiskaitant už pasiektą rezultatą;
- ✓ *finansuotas* lietuvių kalbos mokymas Ukrainos karo pabėgėliams EEE ir Norvegijos finansinio mechanizmo lėšomis;
- ✓ *sukurta* centralizuota vertimo paslaugų administravimo informacinė sistema VERTIS;
- ✓ *vykdyti* reguliarius tarpžinybiniai susitikimai, siekiant 2026 m. parengti integracijos politikos koncepciją;
- ✓ *tęsiamos* pagalbos įsidarbinant trečiųjų šalių piliečiams veiklos, *didesnis dėmesys skirtas* tvaresniam laikinosios apsaugos gavėjų įsitvirtinimui darbo rinkoje;
- ✓ *vykdytos* pirmojo etapo projekto, skirto sukurti ir praktiškai išbandyti priemones, skatinančias užsienio studentų integraciją į darbo rinką, veiklos;
- ✓ *tęsiama* nevyriausybinų organizacijų ir *IOM Lietuva* užsieniečiams teikiamų paslaugų plėtra;
- ✓ *tęsiamos* paramos integracijai iš Ukrainos ir Venesuelos perkeltiems asmenims priemonės.

Prieglobstį gavusių užsieniečių integraciją 2025 m. pradėjo koordinuoti Priėmimo ir integracijos agentūra (PIIA). 2025 m. parama integracijai pasinaudojo 598 prieglobstį gavę užsieniečiai.

2025 m. pradėti vykdyti bandomieji integracijos sistemą kuriantys projektai, 16 savivaldybių, kuriose gyvena 65 proc. Lietuvoje esančių užsieniečių, įdarbinti užsienio kilmės Lietuvos gyventojų integracijos koordinatoriai.

Lietuvių kalbos mokymas – viena svarbiausių užsieniečių integracijos priemonių, kuriai pastaruosius metus skiriamas vis didesnis dėmesys, o **gebėjimas susikalbėti lietuviškai yra viena iš pagrindinių sėkmingos užsieniečio integracijos sąlygų**. 2025 m. parengta ir Europos Komisijai pateikta derinti finansavimo schema leistų įgyvendinti kalbos mokymo projektą supaprastintu išlaidų apmokėjimo būdu, atsiskaitant už pasiektą rezultatą. Projekto įgyvendinimo metu planuojama sudaryti galimybę mokytis lietuvių kalbos 6 300 trečiųjų šalių piliečių. EEE ir Norvegijos finansinio mechanizmo lėšomis 2025 m. buvo finansuojamas lietuvių kalbos mokymas 1903 Ukrainos karo pabėgėliams.

Nepaisant įvairių institucijų pastangų, **užsieniečių susidomėjimas darbo paieškos pagalbos priemonėmis 2025 m. mažėjo**.

Siekiant sukurti nuoseklią strateginę integracijos procesų valdymo politiką, dėl kurios būtų gebama efektyviai valdyti integracijos procesus ir išvengti problemų, susijusių su užsieniečių

atskirtimi, 2025 m. pradėti reguliarius tarpžinybiniai susitikimai, **siekiant 2026 m. parengti integracijos politikos koncepciją.**

Užsieniečio **integracijos pastangas**, o kartu ir **integracijos lygį parodo skaičius, kiek užsieniečių**, pragyvenusių Lietuvos Respublikoje be pertraukos pastaruosius 5 metus ir atitinkančių teisės aktuose nustatytas sąlygas, **kreipiasi dėl leidimo nuolat gyventi išdavimo**, taip pat kiek Lietuvoje nuolat gyvenančių ir Lietuvos Respublikos pilietybės įstatyme nustatytas sąlygas atitinkančių užsieniečių **siekia įgyti Lietuvos Respublikos pilietybę natūralizacijos būdu**. 2025 m. užsieniečiams, kurie turėjo leidimą laikinai gyventi arba nacionalinę vizą ir pragyveno Lietuvoje be pertraukos pastaruosius 5 metus, buvo išduota daugiau leidimų nuolat gyventi (668) nei 2024 m., dėl Lietuvos Respublikos pilietybės suteikimo natūralizacijos tvarka kreipėsi 247 užsieniečiai (2024 m. – 301). 2025 m. Lietuvos Respublikos pilietybės natūralizacijos tvarka buvo suteikta 207 užsieniečiams (2024 m. – 90).

Lietuvos migracijos politikos gairėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. sausio 22 d. nutarimu Nr. 79 „Dėl Lietuvos migracijos politikos gairių patvirtinimo“ (aktuali redakcija, įsigaliojusi 2026 m. balandžio 10 d.), nustatyta, kad užsieniečių integracijos procesų stebėseną koordinuoja ir analizuoja SADM; socialinės apsaugos ir darbo ministras patvirtina užsieniečių integracijos stebėsenos rodiklių sąrašą; SADM parengia užsieniečių integracijos politikos įgyvendinimo ataskaitą, kuri apsvaustoma Komisijoje užsieniečių integracijai koordinuoti ir kasmet iki birželio 1 d. teikiama svarstyti Vyriausybės Migracijos komisijai.

Užsieniečių integracijos sistema Lietuvoje pastaraisiais metais sustiprėjo, tačiau integracijos procesai vis dar susiduria su reikšmingais iššūkiais. Šiuo metu plečiamos savivaldybėse teikiamos integracijos paslaugos, organizuojami lietuvių kalbos mokymai, teikiama socialinė, psichologinė ir teisinė pagalba, taip pat stiprinamas individualizuotas integracijos modelis. Pagrindiniai iššūkiai yra nepakankamas lietuvių kalbos mokėjimas, ribotas savivaldybių pasirengimas teikti vienodos kokybės paslaugas, sudėtinga būsto paieška, ribotas užsieniečių dalyvavimas bendruomeniniame gyvenime bei visuomenėje augantis jautrumas migracijos klausimams. Todėl ypač svarbu sukurti ir įgyvendinti kalbinės ir sociokultūrinės integracijos užsieniečiams sistemą.

5. Kovos su neteisėta migracija sritis

2025 m. priemonės kovos su neteisėta migracija srityje:

- ✓ *tęsiamas* valstybės sienos infrastruktūros ir sienos stebėjimo sistemų modernizavimas;
- ✓ *tęsiamas* Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. gegužės 3 d. nutarimu Nr. 315 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos esant paskelbtai valstybės lygio ekstremaliajai situacijai“ nustatytas užsieniečių, ketinančių neteisėtai kirsti valstybės sieną, neįleidimas;
- ✓ *patvirtinta* Nacionalinė integruoto sienų valdymo 2025–2027 metų strategija;
- ✓ *diegiama* ir nuo 2025 m. lapkričio 4 d. veikė visuose pasienio kontrolės punktuose informacinė sistema (AIS), kurioje automatizuotai registruojami trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir išvykimo duomenys;
- ✓ *įsigaliojo* Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 292 straipsnio pakeitimai, kuriais sugriežtinta ir sistemiškai pertvarkyta gabentojų baudžiamoji atsakomybė, *intensyvinamas* neteisėtų migrantų gabentojų baudžiamasis persekiojimas;
- ✓ *vykdytos* išankstinės konsultacijos prieš išduodant užsieniečiams vizas (VISION);
- ✓ *stiprintos* neteisėtos antrinės migracijos iš Latvijos valdymo ir užkardymo priemonės;
- ✓ *plėtojamas* tarpinstitucinis bendradarbiavimas neteisėtos migracijos prevencijos ir neteisėto buvimo ar gyvenimo, nelegalaus darbo kontrolės srityse;
- ✓ *vykdomas* užsieniečių, neturinčių (nebeturinčių) teisės būti ar gyventi Lietuvoje, grąžinimas į užsienio valstybę ar išsiuntimas iš Lietuvos.

Tebesitęsiant instrumentalizuotai migracijai ir paskelbtai valstybės lygio ekstremaliajai situacijai, 2025 m. taikytos kompleksinės valstybės sienos apsaugos priemonės lėmė reikšmingą

valstybės sienos pažeidžiamumo sumažėjimą. Lietuva patyrė mažiausią neteisėtos migracijos spaudimą iš Baltarusijos, palyginti su kaimyninėmis šalimis. 2025 m., vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. gegužės 3 d. nutarimu Nr. 315 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos esant paskelbtai valstybės lygio ekstremaliajai situacijai“, į Lietuvą buvo neįleisti 1 652 užsieniečiai (2024 m. – 1 002).

2025 m. Lietuvoje pradėta diegti **automatizuota informacinė sistema (AIS) (nuo lapkričio 4 d. veikė visuose pasienio kontrolės punktuose)**, kurioje automatizuotai registruojami trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir išvykimo duomenys – tai leidžia stebėti užsieniečio buvimo laikotarpį ir efektyviau vykdyti išorės sienų kontrolę.

2025 m. per Lietuvos pasienio kontrolės punktus (PKP) į Lietuvą vyko 1 586 669 trečiųjų šalių piliečiai, **neįleistų užsieniečių skaičius 2025 m. sumažėjo iki 2 319** (2024 m. – 2879). Daugiausiai neįleista Rusijos (892) ir Baltarusijos (846) piliečių. Dėl grėsmės vienos ar kelių Europos Sąjungos valstybių narių viešajai tvarkai, vidaus saugumui, visuomenės sveikatai arba tarptautiniams santykiams neįleisti 534 užsieniečiai.

2025 m. vasario 1 d. **įsigaliojo Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 292 straipsnio pakeitimai, kuriais sugriežtinta ir sistemiškai pertvarkyta gabentojų baudžiamoji atsakomybė**, kriminalizuojant visą gabenimo grandinę ir atsakomybę aiškiau diferencijuojant pagal savanaudiškumą, pavojų gyvybei ir organizavimą (numatyta bausmė – iki 8 metų).

Per 2025 m. **Užsieniečių priėmimo centre** (Pabradėje) buvo laikomi 1 254 užsieniečiai, sulaikyti VSAT sprendimu iki 48 val. ar teismo sprendimu ilgiau nei 48 val. – 50 proc. daugiau nei 2024 m. **Toki didėjimą lėmė išaugęs neteisėtos antrinės migracijos srautas iš Latvijos Respublikos** per Lietuvos Respublikos teritoriją (neteisėtos antrinės migracijos iš Latvijos metu sulaikyti 1 288 užsieniečiai (daugiausia Somalio ir Afganistano piliečiai), t. y. **dvigubai daugiau nei 2024 m.**). Siekiant valdyti didėjančius neteisėtos antrinės migracijos srautus iš Latvijos, 2025 m. buvo **suaktyvinti patikrinimai prie sienos su Latvija ir Lenkija**, pasitelkiant Lietuvos policijos ir Viešojo saugumo tarnybos pajėgas (suderinti tarpusavio sąveikos algoritmai, suintensyvinamas bendradarbiavimas su kaimyninių valstybių pasienio institucijomis). Pagal sudarytas trišalę (Lietuva–Latvija–Estija) ir dvišalę (Lietuva–Lenkija) sutartis 2025 m. įvyko 933 užsieniečių perdavimas Latvijai, 2 – Estijai, 18 – Lenkijai, iš Lenkijos buvo perimti 523 užsieniečiai, neturintys teisėtą buvimą patvirtinančių dokumentų.

2025 m. buvo priimta 4 640 sprendimų grąžinti užsieniečių į užsienio valstybę (2024 m. – 3882), 109 užsieniečiai įpareigoti išvykti iš Lietuvos (2024 m. – 78), priimtas 241 sprendimas dėl užsieniečių išsiuntimo (2024 m. – 301).

2025 m. buvo **pradėti 102 ikiteisminiai tyrimai** pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 292 str. „Neteisėtas užsieniečių gabenimas per valstybės sieną“ (2024 m. – 94), daugiausia jų siejama su užsieniečių gabenimu iš Latvijos. Dažniausiai užsieniečius gabeno Latvijos (31), Lietuvos (16) ir Ukrainos (13) piliečiai.

Neteisėtos migracijos per valstybės sieną su Baltarusija srautas 2025 m. šiek tiek didėjo lyginant su 2024 m., tačiau išlieka mažiausias regione dėl taikomų tikslingų kompleksinių jos valdymo sprendimų. Nepaisant taikomų aktyvių užkardymo priemonių, neteisėtos antrinės migracijos srautas iš Latvijos išlieka vienu pagrindinių kovos su neteisėta migracija iššūkių.

6. Tarptautinio bendradarbiavimo sritis

2025 m. reikšmingiausios priemonės tarptautinio bendradarbiavimo srityje:

- ✓ *pasirašyti* protokolai (laukiama kitų šalių procedūrų įvykdymo dėl įsigaliojimo), kuriais įgyvendinama:
 - Europos Bendrijos ir Bosnijos Hercegovinos susitarimas dėl neteisėtai gyvenančių asmenų readmisijos;
 - Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Kosovo Respublikos Vyriausybės susitarimas dėl neteisėtai gyvenančių asmenų readmisijos;

- Europos Bendrijos ir Juodkalnijos Respublikos susitarimas dėl neteisėtai gyvenančių asmenų readmisijos;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Šiaurės Makedonijos Respublikos Vyriausybės susitarimas dėl neteisėtai gyvenančių asmenų readmisijos.
- ✓ *užbaigtas derinimas ir laukiama pasirašymo* Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Serbijos Respublikos Vyriausybės protokolo dėl Europos Bendrijos ir Serbijos Respublikos susitarimo dėl neteisėtai gyvenančių asmenų readmisijos įgyvendinimo;
- ✓ *tęsiamas* dvišalių sutarimų dėl readmisijos su Azerbaidžanu, Kirgizija, Tadžikistanu, Uzbekistanu ir Indija derinimas;
- ✓ *tęsiamas* dalyvavimas Europos migracijos tinklo (EMN), ES prieglobsčio agentūros (ESPA), Europos Tarybos migracijos tinklo Priėmimo tinklo (*Reception Network*) veiklose, bendradarbiavimas su JTVPK ir LRKD;
- ✓ *dalyvaujama* regioninio migracijos dialogo „Prahos proceso“ valdymo organizavime ir veiklų planavime;
- ✓ *įgyvendinamos* „Sienos valdymo programa Vidurinėje Azijoje – BOMCA 10“ projekto veiklos Kazachstane, Kirgizijoje, Tadžikistane, Turkmėnistane ir Uzbekistane;
- ✓ *dalyvauta* readmisijos ekspertų susitikimuose ir Europos pasienio ir pakrančių apsaugos agentūros FRONTEX organizuojamose priemonėse, tarptautinėse konferencijose imigracijos ryšių karininkų veiklos stiprinimo klausimais;
- ✓ *vykdytos* tęstinės iniciatyvos tarptautinio bendradarbiavimo srityje telkiant dėmesį į Rusijos užpultą Ukrainą, agresorės Rusijos pasmerkimą ir izoliavimą tarptautinėje arenoje;
- ✓ *pristatytos* aktualiausios Lietuvos pozicijos migracijos instrumentalizavimo, užsieniečių grąžinimo, Ukrainos karo pabėgėlių priėmimo, sienų apsaugos ir kitais su migracijos politika susijusiais klausimais.

Nepaisant tarptautinės bendruomenės ir Vakarų partnerių pastangų, **Rusijos pradėtas karas Ukrainoje** tęsiasi, sukeldamas nuolatinius iššūkius, susijusius su priverstine migracija tiek Lietuvoje, tiek ir visoje ES, o Lietuva ir toliau susiduria su hibridinėmis grėsmėmis, kylančiomis iš priešiškų kaimynystės valstybių režimų. Todėl 2025 m. Lietuvos institucijos toliau aktyviai dalyvavo ES migracijos politikos teisėkūros iniciatyvų, požiūrio į bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis, sienų apsaugą ir atsparumą hibridinėms grėsmėms formavime, gindamos Lietuvos migracijos politikos interesus visuose ES ir tarptautiniuose formatuose – **dalyvauta daugiau kaip 60 susitikimų** su aukšto lygio Europos Komisijos pareigūnais, kitų ES valstybių narių ministrais, tarptautinių organizacijų bei diplomatinio korpuso atstovais. Susitikimuose **pristatytos Lietuvos pozicijos** dėl ES Migracijos ir prieglobsčio pakto įgyvendinimo, migracijos instrumentalizavimo ir išorės sienų apsaugos stiprinimo, grąžinimo politikos veiksmingumo, teisėtos migracijos klausimų, Ukrainos karo pabėgėlių priėmimo, bendradarbiavimo su ES agentūromis migracijos srityje ir kitais su migracijos politika susijusiais klausimais. 2025 m. sudaryti dvišaliai susitarimai ir jų įgyvendinimo dokumentai užtikrina, kad Lietuva galės veiksmingiau grąžinti į kilmės šalis neteisėtai Lietuvoje esančius atitinkamos užsienio valstybės piliečius ir geriau valdyti su imigracija susijusias rizikas.

Geopolitinė situacija sąlygoja, kad migracijos spaudimas ir saugumo iššūkiai artimiausiu metu išliks aktualūs, migracijos politika išliks viena svarbiausių nacionalinio saugumo ir tarptautinio bendradarbiavimo sričių, todėl būtinas nuoseklus, koordinuotas ir ilgalaikis valstybės institucijų veikimas tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu lygmeniu, toliau stiprinamas valstybės pasirengimas ir tarptautinis bendradarbiavimas su ES institucijomis, agentūromis ir trečiosiomis šalimis, aktyviai dalyvaujama Lietuvai aktualiais klausimais ES ir tarptautiniuose formatuose.

1. Migracijos procesų stebėsenos kriterijų duomenys ir kita iš atsakingų institucijų ir įstaigų gauta informacija rodo, kad 2025 m. emigracijos ir prieglobsčio Lietuvoje prašytojų skaičiai neauga, imigracija darbo pagrindu ir grįžtamosios migracijos tempas lėtėja, neteisėta antrinė migracija iš Latvijos tampa vis didesniu iššūkiu.

2. Poreikis didinti ekonomiškai aktyvių gyventojų dalį, išlaikant ir stiprinant tautinę tapatybę, reikalauja didžiausią dėmesį skirti grįžtamosios migracijos skatinimo priemonėms. Tuo tikslu siūlytina įvertinti, ar lėtėjanti grįžtamoji migracija rodo ilgalaikę tendenciją, kokios priežastys tai lemia, ir prireikus koreguoti į grįžtamosios migracijos skatinimą nukreiptas priemones ar ieškoti naujų proveržio galimybių.

3. Poreikis užtikrinti ekonomikos vystymąsi skatinančią, darbo rinkos poreikius ir nacionalinio saugumo interesus atitinkančią imigraciją reikalauja nuolat stebėti imigracijos srautus, tobulinti imigracijos procesų valdymą, prireikus operatyviai taikyti koreguojančias priemones. Tuo tikslu būtina:

3.1. tobulinti duomenimis pagrįstą imigracijos darbo pagrindu srautų valdymą (įskaitant kasmetinį kvotos nustatymą), taikyti veiksmingas geografinio profiliavimo priemones;

3.2. ir toliau nuosekliai ieškoti būdų pritraukti ir išlaikyti daugiau aukštos kvalifikacijos darbuotojų užsieniečių (įskaitant tyrėjus, dėstytojus) ir skatinti studijas Lietuvoje baigusius užsieniečius pasilikti gyventi ir dirbti Lietuvoje;

3.3. mažinti piktnaudžiavimo imigracija (ypač piktnaudžiavimo studijomis srityje) prielaidas, atitinkamai tobulinant teisinį reguliavimą, taikant efektyvias kontrolės procedūras ir poveikio pažeidėjams priemones.

4. Nacionalinio saugumo elemento svarba imigracijoje reikalauja:

4.1. išlaikyti aukštą užsieniečių vertinimo grėsmės valstybės saugumui, viešajai tvarkai ir visuomenei, taip pat nelegalios migracijos grėsmės aspektu lygi, greitą sprendimų dėl keliančio grėsmę užsieniečio priėmimą ir įgyvendinimą;

4.2. didinti Lietuvoje gyvenančių užsieniečių integracijos paskatas ir galimybes, prioritetinį dėmesį skiriant lietuvių kalbos mokėjimui, atitinkamai tobulinant teisinį reguliavimą, vystant integracijos pagalbos priemonių prieinamumą (ypač skatinant savivaldybių įsitraukimą), taikant efektyvias kontrolės ir poveikio priemones vengiantiems integracijos.

5. Nuo 2026 m. birželio mėn. privalomos taikyti Pakto nuostatos reikalauja intensyviai tęsti pasirengimo procesus, o pradėjus jas taikyti – stebėti, analizuoti ir prireikus koreguoti Pakto įgyvendinimo praktiką.

6. Norint išvengti socialinių įtampų laikinajai apsaugai pasibaigus, būtina analizuoti mechanizmus, galinčius paskatinti Ukrainos karo pabėgėlius pereiti iš laikinosios apsaugos statuso į teisėtą gyvenimą Lietuvoje darbo, mokslo, studijų ar kitais pagrindais, ir pasirengti juos įgyvendinti.

7. Efektyvi užsieniečių kontrolė neatsiejama nuo greitų ir patikimų duomenų mainų. Tuo tikslu būtina nuolat tobulinti informacinių sistemų funkcionalumą, tarpusavio sąveiką, plėtoti automatizuotas kontrolės funkcijas.

8. Migracijos procesų valdymo sprendimai turi būti grįsti patikimais duomenimis, todėl būtina:

8.1. tobulinti statistinių duomenų rinkimą ir apdorojimą bei plėtoti jų panaudojimo galimybes;

8.2. atnaujinti vidaus reikalų ministro patvirtintų migracijos stebėsenos kriterijų sąrašą;

8.3 patvirtinti užsieniečių integracijos stebėsenos rodiklių sąrašą.

9. Neteisėtos migracijos atvejų nustatymas ir užkardymas – būtina neteisėtos migracijos prevencijos sąlyga, todėl būtina tęsti aktyvią neteisėtos migracijos kontrolę šalies viduje, stiprinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą ir valstybės sienos apsaugą, užtikrinti efektyvų trečiųjų valstybių piliečių grąžinimo procesą, plėtoti dvišalių readmisijos sutarčių su trečiosiomis šalimis sudarymą bei ES readmisijos sutarčių su trečiosiomis šalimis įgyvendinimo protokolų pasirašymą.

10. Neteisėta antrinė migracija iš Latvijos tampa vis didesniu iššūkiu, todėl būtina plėtoti esamas neteisėtos antrinės migracijos užkardymo priemones, įskaitant bendradarbiavimą tarp

kompetentingų Lietuvos ir Latvijos institucijų, taip pat ieškoti naujų efektyvių sprendimų, mažinančių neteisėtos antrinės migracijos paskatas ir galimybes.

11. Tarptautinės bendruomenės politinėje darbotvarkėje išlaikyti Rusijos karo Ukrainoje temos aktualumą, siekti visiško Rusijos izoliavimo tarptautinėje arenoje, teikti visokeriopą pagalbą su Rusijos karine agresija kovojančiai Ukrainai.

12. Siekiant atrasti efektyviausius atsako ir kovos su grėsme nacionaliniam saugumui – migracijos instrumentalizavimu ir migrantų kaip ginklų naudojimu (*veponizavimu*) būdus, tęsti bendradarbiavimą, konsultacijas ir keistis gerąja praktika regiono mastu, veiksmingai išlaikyti instrumentalizavimo problemos matomumą, siekti, kad ir toliau būtų taikomos finansinės, operatyvinės ir diplomatinės priemonės šiai grėsmei kontroliuoti ir šalinti.
